

კავკასიის უნივერსიტეტი
კავკასიის ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა სკოლა

სილაბუსი

სასწავლო კურსის დასახელება	ევროპის თანამედროვე ისტორია - XIX ს. 70-იანი წლებიდან დღემდე
სასწავლო კურსის სტატუსი	სავალდებულო
ECTS	5 ECTS კრედიტი
სწავლის საფეხური	ბაკალავრიატი

ლექტორი:	გურანდა ჭელიძე, ისტორიის დოქტორი, ჟან მონეს პროფესორი
----------	---

სასწავლო კურსის ფორმატი	30 საათი
ლექცია	15 საათი
სემინარი	9 საათი
პრეზენტაცია	2 საათი
შუალედური/დასკვნითი გამოცდა	4 საათი

სასწავლო კურსის მიზანი

სასწავლო კურსი სტუდენტებს მისცემს ევროპის კონტინენტზე და მის ძირითად ქვეყნებში მიმდინარე პროცესების შესწავლისა და შეფასების შესაძლებლობას. კურსის მიზანია სტუდენტმა შეძლოს XIX-XX-XXI საუკუნეების მიჯნაზე ევროპის ქვეყნების სოციოკულტურული, პოლიტიკური და ეკონომიკური ცვლილებების საკვანძო მომენტების გახსნა, მსოფლიო

ისტორიაში შესასწავლი პერიოდის მნიშვნელობის გამოვლენა, ევროპის პოლიტიკური რუკის ცვლილებებისა და საერთაშორისო არენაზე ძალთა ახალი ბალანსის შესწავლა, იცოდეს როგორ ხდება არსებული პრობლემების შეფასება ისტორიოგრაფიაში. სასწავლო კურსი გაუფართოვებს და გაუღრმავებს სტუდენტებს თანამედროვე ეტაპზე ევროპის სახელმწიფოთა განვითარების საკმაოდ რთული ასპექტების გააზრების შესაძლებლობას. მნიშვნელოვანია, რომ სტუდენტის ექნება შესაძლებლობა, განსაზღვროს საქართველოს ადგილი და როლი ევროპის ისტორიის კონტექსტში და აქ მიმდინარე პროცესები განიხილოს საერთაშორისო მოვლენების ჭრილში.

სასწავლო კურსის შინაარსი

- საერთაშორისო ურთიერთობები პირველი მსოფლიო ომის წინ
- ევროპული იმპერიალიზმი
- გერმანიის ევროპაში გაბატონების მცდელობა (1914-1918)
- პარიზის სამშვიდობო პროცესი და ახალი საერთაშორისო წესრიგი
- დასავლური სამყარო XX ს. ოცდაათიან წლებში - გამქრალი ილუზიები
- გერმანიის ევროპაზე გაბატონების მეორე მცდელობა
- ომისშემდგომი ევროპა - ბიპოლარული მსოფლიოს ჩამოყალიბება (ლიბერალური კაპიტალისტური წესრიგისა და ატლანტიკური უსაფრთხოების სისტემა)
- ომისშემდგომი ევროპა - ბიპოლარული მსოფლიოს ჩამოყალიბება (ევროპის ეკონომიკური და სამხედრო ინტეგრაციის პროექტები, ევროპის გაერთიანების ჩამოყალიბება)
- ევროპის პოლიტიკური მოწესრიგება
- ევროპა: ინტეგრაცია თუ დეზინტეგრაცია
- ევროპა - კრიზისი და შესაძლებლობები
- საქართველოდან დანახული ევროპა

მეთოდები და აქტივობები

- ახსნა-განმარტებითი მეთოდი;
- დემონსტრირების მეთოდი;
- დისკუსია/დებატები;
- ინდუქცია/დედუქცია;
- ჯგუფური მუშაობა;
- შემთხვევის ანალიზი;
- გონებრივი იერიში;
- ზეპირი და წერიტი გამოკითხვები;
- საშინაო დავალების მომზადება (სტუდენტის მიერ);
- შუალედურ/ფინალური გამოცდა

კავკასიის უნივერსიტეტი
კავკასიის ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა სკოლა

სილაბუსი

სასწავლო კურსის დასახელება	ევროკავშირის გაფართოება აღმოსავლეთით
სასწავლო კურსის სტატუსი	არჩევითი
ECTS	5 ECTS კრედიტი
სწავლის საფეხური	ბაკალავრიატი

ლექტორი:	გურანდა ჭელიძე, ისტორიის დოქტორი, ჟან მონეს პროფესორი
----------	---

სასწავლო კურსის ფორმატი	30 საათი
ლექცია	14 საათი
სემინარი	10 საათი
პრეზენტაცია	2 საათი
შუალედური/დასკვნითი გამოცდა	4 საათი

სასწავლო კურსის მიზანი

სასწავლო კურსის მიზანია მიმოიხილოს და სტუდენტს მისცეს ფართო ცოდნა ევროპის უახლესი ისტორიის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი პროცესის - ევროპული ინტეგრაციის, ევროკავშირში აღმოსავლეთით გაფართოებისა და მასში გაწევრების პროცესების შესახებ გასული საუკუნის 90-იანი წლებიდან 2024 წლამდე, ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპის,

ყოფილი საბჭოთა ქვეყნებში, მათ შორის კავკასიაში მიმდინარე პროცესების თაობაზე. სტუდენტი ეცნობა აღმოსავლეთით ევროკავშირის გაფართოების სხვადასხვა ეტაპს და ისეთ საკითხებს, როგორცაა ევროკავშირის გაფართოება, გაფართოების ინსტრუმენტები და გაფართოების პრაქტიკა. კურსი მიზნად ისახავს გაფართოების პროცესის შესწავლას სხვადასხვა ქვეყნის მაგალითზე, ყურადღება ფოკუსირებულია ევროკავშირის აღმოსავლეთით გაფართოების პროცესზე 2022 წელს რუსეთის მიერ უკრაინის წინააღმდეგ დაწყებული ომის შემდეგ, აწვდის სტუდენტს ცოდნას ამჟამინდელი და სამომავალი ინტეგრაციის პერსპექტივის შესახებ.

სასწავლო კურსი აძლევს სტუდენტს შესაძლებლობას სწორად გაიგოს თანამედროვე საერთაშორისო პოლიტიკური და ეკონომიკური საკითხების ძირითადი კონცეფციები, გაანალიზოს არსებული სიტუაცია და შეძლოს ალტერნატიული პერსპექტივის ინტერპრეტირება თანამედროვე ევროინტეგრაციულ პროცესებთან დაკავშირებული განსხვავებული კონცეფციების სინთეზირებითა და შეფასებით, განსაზღვროს საქართველოს ადგილი და როლი ახალი მსოფლიო წესრიგის პირობებში.

სასწავლო კურსის შინაარსი

- ევროპის კავშირის გაფართოება. გაფართოება როგორც ევროპის კავშირის მთავარი ინსტრუმენტი
- ევროგაერთიანების შენება 1958-1985 წლებში
- ევროკავშირის გაფართოების შესაძლებლობები 2004 წლიდან დღემდე
- ევროკავშირის გაფართოების პერსპექტივები
- თურქეთი - მუდმივი აპლიკანტი?
- ევროპის კავშირის გაფართოება – ბალტიის სახელმწიფოები: ერი–სახელმწიფოდან წევრ–სახელმწიფომდე
- ყოფილი საბჭოთა ქვეყნები და ევროკავშირი - რუსეთი, უკრაინა, მოლდოვა, კავკასია
- რუსეთი – მისი როლი და გავლენა ევროპის კავშირის აღმოსავლეთით გაფართოების პოლიტიკაში
- საქართველო-ევროკავშირის ურთიერთობები
- ევროკავშირში გაწევრიანების გზა - უკრაინა და მოლდოვა
- ევროკავშირის გაფართოების პრაქტიკის ანალიზი
- ბრექსითი

მეთოდები და აქტივობები

- ახსნა-განმარტებითი მეთოდი;
- დემონსტრირების მეთოდი;
- დისკუსია/ დებატები;

- ინდუქცია/დედუქცია;
- ჯგუფური მუშაობა;
- შემთხვევის ანალიზი;
- გონებრივი იერიში;
- ზეპირი და წერიტი გამოკითხვები;
- საშინაო დავალების მომზადება (სტუდენტის მიერ);
- შუალედურ/ფინალური გამოცდა

კავკასიის უნივერსიტეტი
კავკასიის ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა სკოლა

სილაბუსი

სასწავლო კურსის დასახელება	ევროკავშირის გაფართოება, სამეზობლო და პარტნიორობის პოლიტიკა
სასწავლო კურსის სტატუსი	არჩევითი
ECTS	5 ECTS კრედიტი
სწავლის საფეხური	მაგისტრატურა

ლექტორი:	გურანდა ჭელიძე, ისტორიის დოქტორი, ჟან მონეს პროფესორი
----------	---

სასწავლო კურსის ფორმატი	34 საათი
ლექცია	14 საათი
სემინარი	14 საათი
პრეზენტაცია	2 საათი
შუალედური/დასკვნითი გამოცდა	4 საათი

სასწავლო კურსის მიზანი

კურსის მიზანია შეასწავლოს სტუდენტებს ევროკავშირის საგარეო ურთიერთობათა ინსტრუმენტები - ევროკავშირის სამეზობლო პოლიტიკა და აღმოსავლეთ პარტნიორობის ინიციატივა. მნიშვნელოვანი ადგილი ეთმობა „ევროპის სამეზობლო პოლიტიკისა“ და „აღმოსავლეთ პარტნიორობის პროგრამის“ ფარგლებში საქართველო-ევროკავშირის ურთიერთობებს, ევროკავშირთან საქართველოს ინტეგრირების პროცესებს.

ასევე ევროინტეგრაციული პროცესების, ევროკავშირის გაფართოების სპეციფიკის, ევროკავშირის ურთიერთობის შესწავლას „უფრო ფართო ევროპასთან“, ევროკავშირის გაფართოების მიზეზებსა და შედეგებს. კურსი მიზნად ისახავს გაფართოების პროცესის შესწავლას სხვადასხვა ქვეყნის მაგალითზე, ყურადღება ფოკუსირებულია ევროკავშირის აღმოსავლეთით გაფართოების პროცესზე 2022 წელს რუსეთის მიერ უკრაინის წინააღმდეგ დაწყებული ომის შემდეგ, აწვდის სტუდენტს წინააღმდეგ დაწყებული ომის შემდეგ, აწვდის სტუდენტს ცოდნას ამჟამინდელი და სამომავლო ინტეგრაციის პერსპექტივის შესახებ.

სტუდენტს ეუფლება ცოდნას ევროპული ინტეგრაციის სფეროში მიმდინარე პროცესების არსისა და დინამიკის შესახებ, რაც, შესაბამისად, მას აძლევს თანამედროვე საერთაშორისო პოლიტიკური და ეკონომიკური საკითხების ძირითადი კონცეფციების სწორად გაგების, ალტერნატიული პერსპექტივების ინტერპრეტირების, რთული სიტუაციიდან გამოსავლის პოვნისა და საკითხთა ობიექტური ანალიზის გაკეთების, არსებული კომპლექსური პრობლემების ანალიზისათვის საჭირო უნარ-ჩვევების გამომუშავებას, სტუდენტების მომზადებას სამთავრობო, საერთაშორისო და პოლიტიკური საკითხებით დაინტერესებულ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობისათვის. კურსის გავლის შემდგომ სტუდენტს შეუძლია თანამედროვე ევროინტეგრაციულ პროცესებთან დაკავშირებული განსხვავებული კონცეფციების სინთეზირება და შეფასება, თანმიმდევრული პოლიტიკური არგუმენტაციისა და ანალიზის ჩამოყალიბება საქართველოს როლსა და ადგილთან მიმართებაში მსოფლიო პოლიტიკურ პროცესებში.

სასწავლო კურსის შინაარსი

- ევროკავშირის ისტორიული განვითარება
- ევროგაერთიანებიდან ევროკავშირამდე
- ევროპის სამეზობლო პოლიტიკა - ENP

- აღმოსავლეთ პარტნიორობის ინიციატივა - EaP
- გამოწვევები და პერსპექტივები შავი ზღვის რეგიონთან თანამშრომლობისათვის. ევროპის კავშირი და თურქეთი
- ევროკავშირის წვერი ქვეყნების ევროკავშირში გაწევრების მაგალითები - ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპა
- ევროპის კავშირის გაფართოება – ბალტიის სახელმწიფოები: ერი–სახელმწიფოდან წვერ–სახელმწიფომდე
- ევროპის კავშირის გაფართოება – ბალკანეთის ქვეყნების მაგალითზე
- ყოფილი საბჭოთა ქვეყნები და ევროკავშირი - რუსეთი, უკრაინა, მოლდოვა, კავკასია
- საქართველო-ევროკავშირის ურთიერთობები
- ევროკავშირში გაწევრიანების გზა - უკრაინა და მოლდოვა
- ევროკავშირის გაფართოების პრაქტიკის ანალიზი. ინტეგრაცია VS დეზინტეგრაცია

მეთოდები და აქტივობები

- ახსნა–განმარტებითი მეთოდი;
- დემონსტრირების მეთოდი;
- პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება
- დისკუსია/ დებატები;
- ინდუქცია/დედუქცია;
- ჯგუფური მუშაობა;
- შემთხვევის ანალიზი;
- გონებრივი იერიში;
- ზეპირი და წერიტი გამოკითხვები;
- საშინაო დავალების მომზადება (სტუდენტის მიერ);
- შუალედურ/ფინალური გამოცდა

კავკასიის უნივერსიტეტი
კავკასიის ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა სკოლა

სილაბუსი

სასწავლო კურსის დასახელება	ევროკავშირის სამართალი
სასწავლო კურსის სტატუსი	სავალდებულო
ECTS	5 ECTS კრედიტი
სწავლის საფეხური	ბაკალავრიატი

ლექტორი:	ეკატერინე ქარდავა, სამართლის დოქტორი, ჟან მონეს პროფესორი
----------	---

სასწავლო კურსის ფორმატი	30 საათი
ლექცია	14 საათი
სემინარი	10 საათი
პრეზენტაცია	2 საათი
შუალედური/დასკვნითი გამოცდა	4 საათი

სასწავლო კურსის მიზანი

სასწავლო კურსის მიზანია აღჭურვოს სტუდენტი ფართო ცოდნით ევროკავშირის, როგორც საერთაშორისო სამართალსუბიექტის არსის და მნიშვნელობის, მისი გაფართოების ისტორიის, კოპენჰაგენის კრიტერიუმების, ფასეულობების, სამართლის, სამართალშემოქმედების, სამართლის განსაკუთრებული კომპეტენციების სფეროების შესახებ; სტუდენტმა გამოიმუშაოს

უნარი ე ვეროკავშირის სამართალშემოქმედების პოლიტიკისა და პროცესების, ვეროკავშირის შიდა ბაზრის ფუნქციონირების კონკრეტული შემთხვევების ანალიზისათვის, იმსჯელოს ვეროკავშირის ექსკლუზივში ტრანსფორმირებულ კომპეტენციებზე და მოახდინოს მათი სინთეზი საქართველოს მომავალი გაწევრების შტრიხებთან სინთეზი.

სასწავლო კურსის შინაარსი

- ვეროგაერთიანების შექმნისა და დაფუძნების წინაპირობები, შექმნა, გაფართოება.
- ვეროკავშირი, როგორც განსაკუთრებული ზენაციონალური საერთაშორისო ორგანიზაცია; ვეროკავშირის მიზნები და ფასეულობები.
- გაფართოების ახალი პაკეტი და კოპენჰაგენის კრიტერიუმები
- ვეროკავშირის სამართლის სისტემა
- ვეროკავშირში სამართლის მიღების პროცედურები
- ვეროკავშირის პოლიტიკური ინსტიტუტები
- ვეროკავშირის კომპეტენციები
- ვეროკავშირის შიდა ბაზარი
- გადაადგილების თავისუფლებები
- ვეროკავშირის კონკურენციის პოლიტიკა
- ვეროკავშირის საგარეო ქმედებები
- ვეროკავშირის წევრ ქვეყნებს შორის ადმინისტრაციული თანამშრომლობა და ურთიერთდახმარება
- ვეროკავშირის ბიუჯეტი

მეთოდები და აქტივობები

- ლექცია: ახსნა-განმარტება, პრეზენტაცია, თეორიული მასალის ახსნა
- კონკრეტული ქეისების განხილვა და ფაქტებზე დაფუძნებული შეფასებები
- დისკუსია, კამათი, მსჯელობა
- სასემინარო გამოკითხვები (ზეპირი და წერიტი ფორმით)
- დამოუკიდებელი საშინაო დავალების მომზადება (სტუდენტის მიერ)
- შუალედური გამოცდა
- ფინალური გამოცდა

კავკასიის უნივერსიტეტი
კავკასიის ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა სკოლა

სილაბუსი

სასწავლო კურსის დასახელება	ევროკავშირის ეკონომიკური და სოციალური პოლიტიკა
სასწავლო კურსის სტატუსი	სავალდებულო
ECTS	5 ECTS კრედიტი
სწავლის საფეხური	ბაკალავრიატი

ლექტორი:	ეკატერინე ქარდავა, სამართლის დოქტორი, ჟან მონეს პროფესორი
----------	---

სასწავლო კურსის ფორმატი	30 საათი
ლექცია	14 საათი
სემინარი	10 საათი
პრეზენტაცია	2 საათი
შუალედური/ დასკვნითი გამოცდა	4 საათი

სასწავლო კურსის მიზანი

სასწავლო კურსის მიზანია ჩამოუყალიბოს სტუდენტებს თეორიული ცოდნა ისეთ საკითხებზე, როგორცაა ევროკავშირის სოციალური და ეკონომიკური პოლიტიკის ერთიანობა, ევროკავშირის Cohesion Policy (ერთობის პოლიტიკა), ევროკავშირში სოციალურ და ეკონომიკურ საკითხებზე გადაწყვეტილების მიღების პოლიტიკა, მათ შორის ევროპული სოციალური და ეკონომიკური კომიტეტის როლი და ფუნქცია, რეგიონული ინტეგრაციის ეტაპები; რეგიონული ინტეგრაციის კანონზომიერებები; რეგიონის განვითარების ფონდი, ევროკავშირის განვითარების ეტაპები; ევროკავშირის შიდა ბაზრის ფუნქციონირების თავისებურებები და მდგრადი განვითარების პოლიტიკა; ოპტიმალური სავალუტო ზონის კონცეფცია და ევროს ზონა; ევროკავშირის აგრარული, სავაჭრო და სოციალური პოლიტიკის თავისებურებები; ევროკავშირის ქვეყნების სოციალური მოდელები, რაც სტუდენტებს მისცემს კონკრეტული პროცესების ანალიზის, შეფასებისა და მათი სამომავლო პერსპექტივაში გააზრების შესაძლებლობას.

სასწავლო კურსის შინაარსი

- შესავალი ევროკავშირის ეკონომიკური და სოციალური პოლიტიკაში
- სოციალური საბაზრო ეკონომიკა
- რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის თეორიები, საბაჟო კავშირი, სამეზობლო პოლიტიკა
- ევროკავშირის მოქალაქეების ეკონომიკური და სოციალური უფლებები
- ევროკავშირის ინსტიტუტების ფუნქციები და როლი ევროკავშირის ეკონომიკური და სოციალური პოლიტიკის ფორმირებაში
- ევროკავშირის ეკონომიკური და სოციალური პოლიტიკის ძირითადი სფეროები და მიმართულებები
- სოფლის მეურნეობა, მეთევზეობა, ერთობა, რეგიონული განვითარების ფონდი, ევროკავშირის ერთობის ფონდი, ევროკავშირის სოციალური ფონდი
- სამომხმარებლო პოლიტიკა
- დასაქმებისა და შრომის პოლიტიკა
- მრეწველობა, ენერჯეტიკა, ტექნოლოგიები და ინოვაციები
- განათლება, კვლევა
- ცირკულარული ეკონომიკა
- მიგრაცია
- სავაჭრო პოლიტიკა

მეთოდები და აქტივობები

- ლექცია: ახსნა-განმარტება, პრეზენტაცია, თეორიული მასალის ახსნა
- კონკრეტული ქეისების განხილვა და ფაქტებზე დაფუძნებული შეფასებები
- დისკუსია, კამათი, მსჯელობა
- ჯგუფური მუშაობა
- სასემინარო გამოკითხვები (ზეპირი და წერიტი ფორმით)
- დამოუკიდებელი საშინაო დავალების მომზადება (სტუდენტის მიერ)
- შუალედური გამოცდა
- ფინალური გამოცდა